

Acord de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de 29 de febrer de 2012

Informe 1/2012, de 29 de febrer. La revisió de preus en els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres. Dates de referència per a la revisió de preus.

Antecedents

1. El president del Consell Insular de Menorca ha formulat la consulta següent a aquesta Junta Consultiva:

Atès que per acord de la Comissió de Govern d'aquest Consell Insular en data 6/04/2010 es va acordar adjudicar definitivament a l'UTE Ferroviaria Agroman, SA, i Concesiones y Contratas Illes Balears, SL, (FERRERIES UTE) el contracte per a la redacció del projecte constructiu i execució de les obres de la Variant de Ferreries, per procediment obert i tramitació urgent, i subjecte a regulació harmonitzada, per un import de 24.736.360,07 €.

Atès que el plec de clàusules administratives particulars que regeixen la contractació contempla que està subjecte a revisió de preus, i d'acord amb l'informe jurídic de data 25 de novembre de 2011, es sol·licita s'emeti informe o dictamen respecte a:

1. En quin moment o data s'ha de considerar té lloc la revisió de preus?
2. Respecte a quina data s'ha de produir aquesta revisió de preus?

S'adjunta al present escrit còpia de la següent documentació:

- Plec de clàusules administratives particulars
- Contracte administratiu
- Acords d'adjudicació i d'aprovació del projecte
- Informe del director de l'obra de data 24/11/2011
- Informe de l'Advocacia de l'Estat de data 29/06/2009

2. El president del Consell Insular de Menorca està legitimat per sol·licitar informes a la Junta Consultiva de Contractació, de conformitat amb la disposició addicional segona del Decret 147/2000, de 10 de novembre, sobre contractació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. D'acord amb l'article 16.3 del Reglament d'organització i funcionament de la Junta Consultiva, aprovat per

Acord del Consell de Govern de 10 d'octubre de 1997, a l'escrit s'adjunta l'informe jurídic emès per la tècnica d'administració general del Consell Insular de Menorca. Per tant, es tenen els requisits previs d'admissió per poder emetre l'informe sol·licitat.

Consideracions jurídiques

1. L'escrit de consulta planteja dues qüestions relacionades amb la revisió de preus en els casos en què es contracti conjuntament l'elaboració del projecte i l'execució de l'obra: la primera fa referència a quin és el *dies a quo* per a la revisió de preus, és a dir, el moment en què ha de començar el còmput del termini que dóna dret a exigir la revisió de preus, i, la segona, a quina és la data de referència per a l'aplicació dels índexs o fórmules de revisió.

Amb caràcter previ, s'ha d'assenyalar que els informes de la Junta Consultiva no poden substituir, en cap cas, els informes preceptius dels serveis jurídics corresponents, ni poden pronunciar-se, amb caràcter general, per resoldre qüestions concretes d'un expedient, sinó que han d'interpretar la normativa de contractació pública en els aspectes que presentin algun dubte o alguna contradicció, i sempre des de la perspectiva que aquestes interpretacions puguin ser d'interès general.

En conseqüència, les consideracions que es fan en aquest Informe són de caràcter general, sense entrar a analitzar l'expedient de contractació concret a què es refereix aquesta consulta.

2. La revisió de preus és una institució o un mecanisme que té l'origen en el principi d'equivalència econòmica o equilibri financer del contracte i constitueix una excepció al principi *pacta sunt servanda* amb la finalitat d'adequar la retribució del contractista a les oscil·lacions de preus en el mercat com a mesura de protecció d'aquell.

Es tracta d'una figura que permet fer front a les circumstàncies externes o alienes a les parts que normalment concorren en la vida d'un contracte de llarga durada, com els increments de costos derivats de la inflació, que alteren l'equilibri financer del contracte, de manera que mitjançant les clàusules de revisió de preus el contractista no suporta íntegrament les conseqüències favorables o desfavorables de la ruptura de l'equilibri econòmic entre el preu pactat i la prestació que ha d'executar, sinó que també l'administració contractant n'assumeix una part del risc derivat de les fluctuacions de preus.

Per tant, constitueix una excepció al principi de risc i ventura del contractista i d'immutabilitat dels contractes.

El Consell d'Estat, en el Dictamen 2137/2002, de 17 d'octubre, en relació amb les clàusules de revisió de preus, va manifestar que:

[...] Es una cláusula de estabilización, de las llamadas de índice, directamente encaminada a proteger contra la pérdida del poder adquisitivo de la moneda, de tal suerte que no puede ser considerada como instrumento encaminado a obtener un sobreprecio en determinados contratos, pues se trata de una técnica neutral de valoración que permite a las partes contratantes adecuarse, con exactitud, a las oscilaciones de precios experimentadas por los materiales [...].

El Tribunal Suprem s'ha manifestat en nombroses ocasions sobre la institució de la revisió de preus com a tècnica per mantenir l'equilibri financer dels contractes, i li ha atorgat un caràcter excepcional, atès que pugna amb alguns principis bàsics de la contractació. Concretament, en la Sentència de 18 de març de 1999 manifestava que:

[...] Ahora bien, no debemos olvidar, como expone la Sentencia de este Tribunal Supremo de 30 de enero de 1995, que la revisión de precios tiene un carácter excepcional, en cuanto pugna con una serie de principios básicos de la contratación administrativa, como son el de riesgo y ventura, el de precio cierto y el de inmutabilidad del contrato, razón por la cual las estipulaciones que contengan la revisión de precios deben ser interpretadas con carácter restrictivo, excluyendo interpretaciones analógicas o ampliaciones no previstas expresa y categóricamente en ellas (en el mismo sentido Sentencias de 20 de marzo y 18 de noviembre de 1990).

No obstant el caràcter excepcional d'aquesta institució, la revisió de preus s'ha generalitzat, tot i que la normativa en preveu algunes exclusions.

3. El Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (en endavant, TRLCSP), disposa, en l'article 87.1, que la retribució del contractista ha de consistir en un preu cert i admet, en l'article 87.3, que els preus fixats en el contracte poden ser revisats o actualitzats quan hagin de ser ajustats, a l'alça o a la baixa, per tenir en compte les variacions econòmiques que s'esdevinguin durant l'execució del contracte.

Aquesta norma regula la revisió de preus en els contractes de les administracions

públiques en el capítol II del títol III del llibre I (articles 89 a 94).

L'article 89, referent a la procedència i límits de la revisió, estableix que:

1. La revisió de preus en els contractes de les administracions públiques ha de tenir lloc, en els termes establerts en aquest capítol i llevat que la improcedència de la revisió s'hagi previst expressament en els plecs o pactat en el contracte, quan aquest s'hagi executat, almenys, en el 20 per 100 del seu import i hagi transcorregut un any des que es va formalitzar. En conseqüència, el primer 20 per 100 executat i el primer any transcorregut des de la formalització queden exclosos de la revisió.

No obstant això, en els contractes de gestió de serveis públics, la revisió de preus pot tenir lloc una vegada transcorregut el primer any des de la formalització del contracte, sense que sigui necessari haver executat el 20 per 100 de la prestació.

2. La revisió de preus no pot tenir lloc en els contractes el pagament dels quals es concerta mitjançant el sistema d'arrendament financer o d'arrendament amb opció a compra, ni en els contractes menors. En la resta dels contractes, l'òrgan de contractació, en resolució motivada, pot excloure la procedència de la revisió de preus.

3. El plec de clàusules administratives particulars o el contracte han de detallar, si s'escau, la fórmula o sistema de revisió aplicable.

La revisió del preu dels contractes administratius s'ha de fer tenint en compte l'evolució dels índexs oficials o les fórmules que determini l'òrgan de contractació en el plec de clàusules administratives particulars o en el contracte.

Aquest article estableix, en l'apartat 1, com a norma general, que perquè pugui tenir lloc la revisió de preus en els contractes de les administracions públiques s'han de complir els requisits següents:

- Que s'hagi executat el contracte en un 20 per 100 del seu import.
- Que hagi transcorregut un any des de la formalització.

Aquests requisits (o límits o llindars exempts de revisió) són distints i s'han de complir de forma cumulativa i no alternativa, és a dir, no s'exclouen mútuament, sinó que s'han de complir de forma conjunta. En aquest sentit s'ha manifestat la Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques en l'Informe 17/1997, de 14 juliol, i en l'Informe 35/2010, de 6 d'abril de 2011.

Aquests requisits es poden considerar, certament, com a límits o llinars exempts de revisió que afecten el termini i la quantia, atès que delimiten la part de l'objecte del contracte que no és susceptible de revisió.

A més, s'exigeix que no s'hagi previst expressament en els plecs ni pactat en el contracte la improcedència de la revisió.

Aquest mateix apartat de l'article 89 estableix també una norma especial per als contractes de gestió de serveis públics en consideració a la seva naturalesa jurídica especial. En aquest cas, només s'exigeix un dels requisits, el temporal, però no es pot exigir que s'hagi executat el 20 per 100 de la prestació.

Aquesta norma especial es va introduir per mitjà de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic (en endavant, LCSP), recollint així la doctrina de diversos òrgans consultius en matèria de contractació. Així, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, que s'ha pronunciat en diverses ocasions sobre aquesta qüestió, va manifestar, en l'Informe 48/00, de 21 de desembre, que:

Tratándose de contratos de gestión de servicios públicos se debe sostener que, de los dos límites o umbrales exentos de revisión, sólo debe jugar el del plazo dado que, por la especial naturaleza de estos contratos, con larga proyección en el tiempo, el de la cuantía viene íntimamente unido al del plazo y subsumido en el mismo, de tal modo que, si aceptara la existencia de dos umbrales, el plazo actuaría en una doble vertiente como umbral estricto de plazo (un año) y como umbral de cuantía determinado a su vez por el plazo (en el presente caso cuatro años) con lo que se observa lo ilógico de tal postura que, en consecuencia, no debe ser mantenida, si se tiene en cuenta, sobre todo, que en el contrato de gestión de servicios públicos juega como principio fundamental el del mantenimiento del equilibrio económico financiero del contrato que no podría ser mantenido si excluyese la revisión de precios durante un período superior a un año y fijando el umbral exento de revisión en función de la cuantía y la duración del contrato.

L'apartat 2 de l'article 89 exclou de la possibilitat de revisió de preus els contractes el pagament dels quals es concerta mitjançant el sistema d'arrendament financer o d'arrendament amb opció de compra, i els contractes menors. En la resta dels contractes, l'òrgan de contractació, mitjançant una resolució motivada, pot excloure la procedència de la revisió de preus.

Per tant, llevat que en els plecs o en el contracte s'hagi previst expressament la improcedència de la revisió de preus, aquesta tindrà lloc, amb les excepcions esmentades, sempre que el contracte s'hagi executat en un 20 per 100 del seu import i hagi transcorregut un any des de la seva formalització.

4. Tal com es desprèn de l'article 89 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, en relació amb l'article 27, aquesta norma fa coincidir el *dies a quo* per a la revisió de preus amb el moment de perfeccionament del contracte que, actualment, coincideix amb la seva formalització.

Cal assenyalar que des de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (en endavant, LCAP) fins a l'LCSP el *dies a quo* coincidia amb l'adjudicació del contracte, moment en què es perfeccionava el contracte.

No obstant això, la determinació del moment en què s'ha de considerar que el contracte s'havia perfeccionat es va modificar posteriorment. En concret, la Llei 34/2010, de 5 d'agost, de modificació de les lleis 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, 31/2007, de 30 d'octubre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals, i 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, per a adaptació a la normativa comunitària de les dues primeres, va fer coincidir el moment del perfeccionament del contracte amb el moment de la seva formalització. Així, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els contractes ja no es perfeccionaven mitjançant l'adjudicació, sinó mitjançant la formalització del contracte.

Per tant, fins ara, llevat del breu període entre l'entrada en vigor de la Llei 34/2010 i l'entrada en vigor del TRLCSP, s'ha fet coincidir la data a partir de la qual pot tenir lloc la revisió de preus dels contractes amb el moment en què es perfeccionen, que és el moment a partir del qual les parts queden obligades recíprocament. Aquesta coincidència és important, atès que, com ha posat de manifest el Tribunal Suprem en la Sentència de 2 de juliol de 2004, l'equilibri econòmic dels contractes ha d'existir en el moment del perfeccionament del contracte i s'ha de mantenir durant la seva execució.

5. L'article 91 del TRLCSP, en l'apartat 3, estableix quina és la data de referència per a l'aplicació dels índexs o fórmules de revisió en els termes següents:

Llevat del que preveu l'apartat anterior, l'índex o fórmula de revisió

aplicable al contracte ha de ser invariable durant la vigència d'aquest i ha de determinar la revisió de preus en cada data respecte a la data d'adjudicació del contracte, sempre que l'adjudicació es produeixi en el termini de tres mesos des de la finalització del termini de presentació d'ofertes, o respecte a la data en què acabi aquest termini de tres mesos si l'adjudicació es produeix posteriorment.

Aquest règim és el vigent des de l'entrada en vigor de l'LCSP. Amb anterioritat a aquesta Llei, la LCAP i el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny (en endavant, TRLCAP), indicaven que l'índex o la fórmula de revisió havia de determinar la revisió de preus en cada data respecte a la data final del termini de presentació d'ofertes en la subhasta i en el concurs, i respecte a la data d'adjudicació en el procediment negociat.

Per tant, si bé, com hem vist, l'article 89 del TRLCSP estableix com a data a partir de la qual s'ha de fer la revisió de preus, la de la formalització del contracte, l'article 91.3 del mateix text legal estableix com a data de referència per aplicar els índexs o fórmules de revisió la data de l'adjudicació del contracte.

Així doncs, el Text refós ha mantingut en els mateixos termes el que ja establia l'LCSP, de manera que la data que s'ha de considerar als efectes d'aplicació dels índexs o les fórmules de revisió depèn del moment en què tenguí lloc l'adjudicació del contracte: amb caràcter general, serà la data de l'adjudicació, però en el cas que l'adjudicació del contracte es produeixi una vegada transcorregut el termini de tres mesos des de la finalització del termini de presentació d'ofertes, serà la data en què acabi aquest termini.

Cal apuntar el fet que el TRLCSP, en el marc de la integració que, per mandat legal, s'havia de dur a terme per regularitzar, aclarir i harmonitzar la Llei 30/2007 i les seves modificacions posteriors, ha modificat el *dies a quo* per a la revisió de preus (que ara és la data de la formalització del contracte), però no ha modificat en el mateix sentit el contingut de l'article 91, fent coincidir les dates de referència per aplicar la institució de la revisió de preus.

6. Una vegada analitzada la regulació de la institució de la revisió de preus, analitzem ara si aquesta regulació és d'aplicació també als casos en què es contracti conjuntament l'elaboració del projecte i l'execució de les obres.

Per a això, cal tenir en compte la naturalesa especial i les característiques del contracte d'elaboració de projecte i execució d'obres que estableixen els articles

121.2, 123 i 124 del TRLCSP, d'entre les quals, a l'efecte d'aquest Informe en destacam les següents:

– La licitació d'aquest tipus de contracte requereix la redacció prèvia per l'Administració o entitat contractant de l'avantprojecte o document similar corresponent i només, quan per causes justificades sigui convenient a l'interès públic, es pot limitar a redactar les bases tècniques a què s'hagi d'ajustar el projecte.

– Una vegada adjudicat el contracte, en el termini que s'hi estableixi, el contractista ha de presentar el projecte d'obres a l'òrgan de contractació per a la seva supervisió, aprovació i replantejament. Aquest projecte ha d'incloure, entre d'altres qüestions, un pressupost, integrat o no per diversos de parcials, amb expressió dels preus unitaris i dels descompostos, si s'escau, estat de mesuraments i els detalls necessaris per fer-ne la valoració. Per tant, l'òrgan de contractació ha de comprovar si el projecte s'ajusta o no als termes fixats en l'avantprojecte o document similar o a les bases tècniques que havien de servir de base per elaborar el projecte.

– L'execució de l'obra queda condicionada a la supervisió, l'aprovació i el replantejament del projecte per l'òrgan de contractació, que tenen lloc amb posterioritat a la formalització del contracte, a diferència del que s'esdevé en els contractes en els quals només es contracta l'execució d'una obra, cas en què la supervisió, l'aprovació i el replantejament del projecte tenen lloc abans de l'inici del procediment de contractació.

– En el cas que l'òrgan de contractació observi defectes o referències de preus inadequats en el projecte ha de requerir el contractista perquè esmeni el projecte en els termes que estableix l'article 310 del TRLCSP. Una vegada esmenat, s'ha de sotmetre novament a la supervisió, l'aprovació i el replantejament de l'òrgan de contractació.

– En el cas que l'òrgan de contractació i el contractista no arribin a un acord sobre els preus, el contractista queda exonerat d'executar les obres, sense cap altre dret davant l'òrgan de contractació que el pagament dels treballs de redacció del projecte corresponent.

– La iniciació de l'expedient i la reserva de crèdit corresponent han de fixar l'import estimat màxim que el futur contracte pot assolir. No obstant això, no s'ha de procedir a la fiscalització de la despesa, a la seva aprovació, ni a

l'adquisició del compromís generat per aquesta, fins que no es coneguin l'import i les condicions del contracte d'acord amb la proposició seleccionada, circumstàncies que s'han de recollir en el plec de clàusules administratives particulars corresponent.

7. L'informe jurídic que acompanya la consulta a aquesta Junta Consultiva planteja la possibilitat que en els casos en què es contracti conjuntament l'elaboració del projecte i l'execució de les obres, les dates de referència per fer la revisió de preus coincideixin amb la data d'aprovació del projecte, enlloc de les dates a què es refereix el Text refós¹, atès que la d'aprovació és la data en què queden fixats definitivament les característiques de l'objecte i el preu del contracte, i a partir de la qual es pot fer el replantejament de l'obra i iniciar-ne l'execució.

Aquesta interpretació, que suposa separar-se d'una interpretació literal del que estableix el Text refós, ha estat assumida per l'Advocacia de l'Estat en el Dictamen 7/2009, de 29 de juny.

En aquest document, l'advocat de l'Estat analitza, arran d'un cas concret sotmès al TRLCAP, l'aplicació, en els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres, de les previsions que en matèria de revisió de preus contenen els articles 103 i 104 d'aquesta norma —avui, articles 89 i 91 del TRLCSP—, i conclou que en aquest tipus de contractes no és possible l'aplicació literal dels preceptes esmentats, atès que això donaria lloc a conseqüències il·lògiques i contràries al sentit, la finalitat i l'esperit d'aquestes normes, i que, per tant, s'ha de fer una interpretació lògica, sistemàtica i teleològica, d'acord amb el que estableix l'article 3.1 del Codi civil.

En concret, l'advocat considera que l'aplicació literal dels preceptes esmentats suposaria que en aquests contractes el termini d'un any durant el qual no és procedent la revisió de preus començaria abans que es fixessin els preus del contracte i s'iniciés l'execució de les obres, i que per aplicar els índexs o les fórmules de revisió de preus es tindria en compte un període temporal anterior a la data en què els preus queden fixats definitivament, que és el moment en què l'Administració aprova el projecte. En conseqüència, l'advocat considera que el resultat d'una interpretació literal dels preceptes conduiria a un resultat il·lògic i a no respectar l'esperit i la finalitat de la norma.

---

¹ Tot i que les consideracions jurídiques d'aquest Informe es fan sobre el TRLCSP, els raonaments que s'expressen en aquest Informe són aplicables igualment al cas a què fa referència la consulta, sotmès a l'LCSP.

8. Els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres es caracteritzen per l'existència d'una condició suspensiva: mentre no hi hagi un acord sobre el contingut i els preus del projecte d'obres no se'n pot iniciar l'execució.

Així, una vegada formalitzat el contracte, en una primera fase s'executa la part del contracte relativa a la redacció del projecte d'obres, mentre que posteriorment, en una segona fase, en el cas que hi hagi un acord entre l'Administració i el contractista sobre els preus d'execució de les obres que figuren en el projecte redactat pel contractista, s'executa la part del contracte relativa a l'execució de les obres, que és la part principal i la més important des del punt de vista econòmic.

Per tant, aquest contracte s'executa en dues fases successives, la primera, la redacció del projecte, i la segona, l'execució de les obres, i es podria considerar que es produeix, fins i tot, una "doble adjudicació": l'adjudicació de l'elaboració del projecte i l'adjudicació condicionada de l'execució de les obres (condicionada a l'acord definitiu amb l'Administració sobre el contingut i els preus del projecte d'obres, que es produeix i s'exterioritza amb l'aprovació del projecte), i que això té lloc o bé en un mateix acte (l'adjudicació del contracte), o bé en actes successius (l'adjudicació del contracte i l'aprovació del projecte). Fins i tot es podria considerar que no és fins al moment en què s'aprova el projecte d'obres que es pot entendre formalitzat el contracte respecte de l'execució de les obres.

De fet, com ja hem vist, l'article 121.2 del TRLCSP disposa que l'execució de l'obra queda condicionada a la supervisió, l'aprovació i el replantejament del projecte per l'òrgan de contractació.

Com es desprèn de la regulació d'aquest tipus de contracte, la formalització del contracte no suposa que necessàriament i en tots els casos el contractista executi finalment les obres, sinó que és possible que el projecte no sigui aprovat i que, per tant, el contractista no les executi.

Cal recordar que en els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres, una part del seu objecte, l'elaboració del projecte, és determinat, mentre que una altra part, la relativa a l'execució de les obres, no està totalment determinat o definit, i que únicament en el moment de l'aprovació del projecte es formalitza l'acord sobre el contingut exacte de les obres que s'han d'executar i, per tant, queden fixats definitivament tant les característiques de l'objecte del contracte com els preus que s'han de satisfer.

Certament, sembla que en el moment de regular la revisió de preus, el legislador va establir unes regles generals pensades per als contractes administratius ordinaris, però que no va tenir en compte el supòsit excepcional dels contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres i, per tant, no va establir cap regla especial per a aquests casos.

Per analitzar aquesta qüestió és necessari tenir en compte la naturalesa i la finalitat de la institució de la revisió de preus. Com hem vist, aquest instrument garanteix que el contractista només ha de suportar íntegrament les conseqüències de la ruptura de l'equilibri financer del contracte, ja siguin favorables o desfavorables, durant un termini determinat d'un any des de la formalització del contracte (moment, aquest darrer, en què es produeix el perfeccionament d'aquest, amb el consentiment de les parts), i que una vegada transcorregut aquest termini, les conseqüències de l'evolució dels preus de mercat són suportades conjuntament per l'Administració i el contractista. Per tant, el termini d'un any es configura com un lliandar exempt de revisió.

A més, sembla que la voluntat del legislador és que per calcular la revisió de preus mitjançant l'aplicació dels índexs o les fórmules es tingui en compte el moment en què quedaren fixats definitivament els preus del contracte, que, en els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres, no té lloc fins al moment en què s'aprova el projecte.

Així, cal recordar que en la fase de licitació d'aquest tipus de contractes no hi ha un projecte d'obres, sinó únicament un avantprojecte o document similar o unes bases tècniques, i que és en el moment en què es redacta el projecte quan es concreten les característiques de l'objecte del contracte, amb el detall de les unitats d'obra, els mesuraments i els preus, per al càlcul dels quals el contractista pot considerar la situació del mercat, sent així que, a més, és possible que s'incorporin nous preus no previstos inicialment.

Per tant, sembla evident que l'aplicació literal de la regulació de la revisió de preus a aquests contractes, que presenten peculiaritats importants derivades de la diferent naturalesa de les prestacions que hi concorren de forma successiva, conduiria a resultats il·lògics, i que resulta més adequat fer una interpretació lògica, sistemàtica i teleològica d'aquests preceptes, d'acord amb el que estableix l'article 3.1 del Codi civil, que garanteixi el respecte als fonaments i als requisits d'aquesta institució.

En relació amb una figura contractual que té similituds amb el contracte d'elaboració de projecte i execució d'obres, com és el contracte de gestió de serveis públics que comprèn la redacció d'un projecte i la construcció, l'equipament i l'explotació d'un servei públic, el Tribunal Suprem, en diverses sentències (sentències de 10 d'abril i de 8 de juliol de 2008), ha interpretat que el moment en què ha de començar el còmput del termini per a la revisió de preus ha de ser el moment en què s'inicia la prestació del servei. I en aquesta mateixa línia, però en relació amb el contracte d'elaboració de projecte i execució d'obres, s'ha pronunciat el Tribunal Superior de Justícia de La Rioja en la Sentència de 13 de setembre de 2011, situant el *dies a quo* en el moment de l'execució de l'obra, és a dir, en un moment temporal posterior a la data de referència indicada en el text legal, separant-se així de la interpretació literal de la norma.

En conseqüència, aquesta Junta Consultiva considera que, en atenció a les característiques específiques dels contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres i a les consideracions que s'han fet fins ara, s'ha d'entendre que el *dies a quo* per a la revisió de preus i la data de referència per a l'aplicació dels índexs o fórmules de revisió és, en ambdós casos, la data d'aprovació del projecte, atès que és en aquest moment quan queden fixats definitivament els preus de les obres i quan es compleix la condició que afectava l'adjudicació de les obres, quedant obligades ambdues parts, i així s'hauria de fer constar en el plec de clàusules administratives particulars.

Conclusió

D'acord amb una interpretació lògica, sistemàtica i teleològica dels articles 89 i 91 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, s'ha de considerar que en els contractes d'elaboració de projecte i execució d'obres, el *dies a quo* per a la revisió de preus i la data de referència per a l'aplicació dels índexs o fórmules de revisió és la data d'aprovació del projecte d'obres.